

FOGLALAT: Magyar és Erdélyország Kinevezések; kanizsai újonc casino; Török sz. Miklós példája; zilahi közlemény; elegy; kir. kamr. tud.) Austria. Spanyolország (politikai viszonyok; barcelonai és valenciai forrongások; pénzügy; Bilbao mentve van; Espartero 's Villareál közti ütközet részletei; Mina; az anyaország és spanyolamerikai tartományok egyezési actája 's a' t.) Franciaország (követházi biztosságtagok; ujesztendei diplomatai tisztelkedés Apponyi szónoklata mellett; Dupin beszéde; a' parisi angol lakosok örömfelírása Lajos Fülephéz; Meunier ügye.) Anglia (O'Connellre törnek a' radicalok; northamptoni lakoma; Mulgrave és a' dublini oragisták; hózivatar 's e' miatti veszélyek.) Olaszország. Schweiz. Dánia. Németország. Amerika. Pénzkelet. Gabonaár.

M A G Y A R- és E R D É L Y O R S Z Á G.

Ó cs. k. fősége f. jan. 13-án kelt legf. végzése szerint a' megürölt székesfehérvári püspöki székre b. Barkóczy László egri kanonokot 's a' tek. kir. ítélő-tábla főpapját méltóztat. Ukegy. kinevezni.

Ó cs. k. fősége dec. 30-án k. legf. határozata szerint Baranyai Gergelyt az erdélyi ügyigazgatóságnál irnokot az erdélyi kir. ítélőtábla fizetéstelen számfeletti táblabírájává méltóztatott kinevezni.

Ó cs. k. fősége m. év dec. 3-án kelt kegy. határozata által Honth megye másod-alispánját, Nyáry Antalt magyar báróságra emelni méltóztatott; a' zágrábi könyvrevizori és-bíráói megürült hivatalra pedig Moyses Istvánt az ugyanottli kir. akademiánál böceselkedési tanítót kinevezni.

Kolozsvárott az erd. kir. fő kormányzék mult dec. 28-án lajstromzói hivatalra Pataki Józsefet nevezé-ki. — Ó cs. kir. felsége méltóztatván az erd. k. fő kormányzék mellé 9 fogalmazó gyakornok (concept-practicans) kinevezését 300 pengő forint évi fizetéssel kegyelmesen megengedni, ezen új hivatalokra a' kir. fő kormányzék ugyancsak mult dec. 31-én Schots János, Macskási Péter, Körömczi József, Bodor Pál, Pap Aloiz, Makódi Sámuel, Fekete Sámuel, Folbert Fridrik és Kovács János urakat nevezte ki. — Ugyan a' kir. fő kormányzékkel január 7-dik 's 9-dikén valóságos fizetéses jegyzökké kinevezettek: Kovács István, Bokros Lajos, Ince Mihály, Szigethi Zsigmond, és Szentpéteri Imre. Erd. H.

Nemzeti Vivó-intézet. A' pesti nemzeti Vivó-intézet' köz-gyűlése feb. 5-én reggeli 10 órakor fog tartatni az Intézet' teremében (seminarium-templom átellenében, 364ik sz. a), mellyre az intézet minden tagja hivatalos. Pest. jan. 15-én 1837. B. Prónay Albert s k. Igazgató.

N. Kanizsa január 5-én: Kanizsa város előbbkelő lakosi, 's műveltebb polgárai a' csinosbársalkodás 's közjóra hathatás tekintetéből casinói társaságot alakítottak; a' társaság noha számos tagból áll, 's fenntartására szükséges költségei eléggé fődözvék, mégis létrejütását főleg Batthyány Fülöp ó hgségének köszöni, mert nem levén most időn kívül a' városban alkalmas üres szállás, ó hgsége az egyesület folyamodására uradalmi egyik főbb tisztjét lakjából kiszállítani, a' lakot szükséges butorokkal fölkészíttetni 's illő hasznosbérben a' társaságnak áltengedni kegyes volt; e' segedelem-nyújtás a' társaságot képessé teszi most jelesb könyvtár alakítására, jövedelmeiből elegendő újságok 's folyóirások megszerzése után is maradván anyi, hogy évenként a' jobb új könyvek meghoztatására is áldozhat valamit. A' casino folyó jan. 2-án délután kinyitván, este az ablakok ó hgsége tiszteletére a' helybeli hangászkar zengedezése közben kivilágítottak. Kanizsa városa Bernárd Gáspár mostani, és Babóchay János voltbíráinak a' csinosulás's művelődés körül közjóra tett fáradozásaiért örökös hállával tartozik, mert a' köz-sétátér, hangász egyesület, városi kórház felállítása ezeknek köszöni létrejütását, nem különben a' házankénti koldulásnak is csak az ó munkás iparkodások veté véget, még csupan gyalog-kövezet (járda) 's az utcák kivilágítása hiányzik ezen egyébiránt minden tekintetben figyelmet érdemlő kereskedő városban.

Török Sz. Miklós városa jó példát mutat a' nemzetisédesben olly városoknak, hol még német nyelvű a' polgári katonaságnál létező parancsszó. Ott ugyanis Feyes János uradalmi számtartó hazafiúi gondja által a' nemes és tisztess rendű lakosokból polgári katonaság létesült, melly jövendőre is folytatandó tisztelkedéseit a' mult év végnapján kezdé el 's új év első napján ismétlé, örvendetes pontossággal a' lövésben és mozgásokban.

Pozsonynál a' Dunát fedező jégpánczél már olly erős, hogy a' nehéz terhű kocsiakat is veszély nélkül megbírja, 's a' két part közti közlekedésnek jelenleg semmi akadály. — Alföldünk fővize, a' Tisza is, mindennél 's általában befagyott.

Zágráb: f. h. 4-én Marinovetz faluban igen szomorú eset történt. Gussek Iván nevű jobbágy 's ottani lakos mondott napon aludni menvén, egy fazék égő szenet vitt be magával, 's másnap reggel halva találták. Új intéstül a' vigyázatlanoknak! —

Zilah jan. 2-án. A' milly sajnos részvétellel olvastuk mult évi hírlapinkban viszonti dulasit a' keleti göreskórságnak a' testvér két magyar honban, 's elkomorulva számúgatók a' különben is gyér népességéből rakásra ontott áldozatit; épen olly öröme derülve tesszük közhírré, hogy itt e' döghaláltól ment helyen, a' halomás kisebb volt a' mult évben, mint máskor; 's a' szülöttek száma, nyolcz híján két anyyi, mint a' megholtaké. Valljon a' halomás rendszerintnél csekélyebb volta, nem köz-e mind azon helyen, hol a' göres-kórság nem dult? Ez, vigasztalásul azoknak, kiknek emberi 's hazafi keblök a' nagy vesztesre még most is sajog, figyelemre és közlésre méltó lenne. De különben is — sok, nem hírlapokban fejtegetendő tekintetből — tanácsos tudni nemcsak összes számát az esztendőnként megholtaknak és szülötteknek; hanem vidékekenti növekedését, vagy történhető a-

padását is a' népességnek. Legkönnyebben eszközölhető lenne pedig ez, vélekedésem szerint, az egyházi kerületek előljáróji által. — Dec. 29-én éjféltáni két és három óra között itt földrengés riasztá-fel a' csendes álmodozókat. Az egész éjjel erős szélvész dühöngte; a' földingást tompa földalati zúgás előzte meg. Az új év keményen kezd, fagygyal és hóval köszönte bé hozzánk, 's fölsége valahára a' sár tetejére, mellyben olly hosszas ideig gázolánk. Erd. H.

Dr. Rummy Károly ur a' közelebbi német kereskedési lapokban azon kérdést fejtegeti: vajjon alapos é azon hazánkban szerföltt elterjedt hit, hogy a' halak' jelen drágaságát 's ritkulását a' gőzhajóknak kelljen tulajdonítani, vagy pedig csak a' károsult országuti fogadósok, társzekeresek, 's habonás halászok költeménye az? szerinte (egy józan külföldi tanácsadó kalauzlata után) a' hal eltávozik ugyan a' zuhogó kerék elől, de kíváncsiságtól ingerelve csakhamar visszatér megnézni, mi történt, 's tiszta vízben láthatni, mint kerülgeti a' kereket 's kíséri a' hajó menetét; miért a' tapasztaltabb halászok örömet vetik-ki a' gőzhajó közelében hálóikat. De magyar halásznok ezt még aligha szokták tenni 's innét panaszkodnak, melly a' zörgő vizi malmokat is szintugy érdekli. Oka tehát a' halak ritkulásának 's drágulásának néhány év óta, a' víz folyvásti vagy igen magas, vagy igen alacsony állása, 's a' halászok jól tudják, hogy sem egyik sem másik nekik nem kedvező; 's bizonyítja ezt azon körülmény is, hogy a' Tisza 's egyéb magyar folyók, mellyeket gőzös nem zavar, szinte fősvényekben adnak halat most, mint előbb.

A' mult számunkban említett Mogor v. Nagy Jancsit 's Király János nevű társát rögtön ítélet jan. 9-én Veszprémben az élők számából kitörleszté. A' Milfai vallomásiból alakított személyes rajzát elbírultebb rabló czimboráinak mai Értesítők közli az illető törvényhatóság nyomtatott hírleménye szerint, a' körlevél sikere gyorsítása 's több helyre kengyelfutó hírnökképen szaporább juttathatása végett.

1835-ki nov. elejétől 1836-ki october végeig az irtalmas barátok összes kórházaiban, mellyek száma az egész birodalomban 30, vallaskülönbség nélkül 19,043 beteg részesült jótékony ápolásban és gyógyításban. Ezek közül 17,082 tartatott meg életben, 106 halt meg; melly adatokból kitetszik a' mondott rend köz hasznu munkálkodásának sikere, 's az adakozók új ösztönt meríthetnek emberbaráti új figyelemre!

Simó Ferencz a' kolosvári lyceumban néhai Neuhauser Gottfried helyére rajztanítóvá neveztetett, 1836 oct 1-jétől fogva veendő évenkénti 400 pengő forintnyi fizetéssel.

Ó cs. k. fősége a' bukovinai határvonalon 11 ideiglenes őrhelyet, 's ezekre felügyelendő határvonal vizsgálat méltóztatott rendelni Tihutza helységben 300 p. f. évi fizetéssel, illő szálláspénzzel 's kir. tisztviselői ranggal; melly legf. határozat azon értesítéssel közöltetik, hogy a' folyamodni szándékozók elegendő bizonyítvánnyal gyámolt folyamodásaikat legfőbb február végeig nyujtsák be az erdélyi kir. kincstárhivatalnál. A' hivatalra szükséges tulajdonokul következők vannak kitüzve a) gymnasiumi pályát végzettség b) magyar, német, oláh és diák nyelvek tudása c) harminezadi kezelésben némi gyakorlottság d) jó erkölcsiség és e) ép testalkat. (kir. kam. tud.)

A U S Z T R I A.

Az ausztriai bank kiadta mult évi számadását, mellyből kitetszik, hogy munkálataiból szerzett jövedelme 1836-ban 4,610,832 p. f. 11 1/4 xr. volt; kiadása pedig 460,098 pf. 40 1/2 p. xr., mellyet a' jövedelemből kihuzván, marad felosztandó tiszta jövedelem 4,150,733 pf. 31 1/4 p. xr. E' jövedelmet 50,621 részvény közt felosztva mindenikre 81 p. f. 59 1/4 p. xr. esik, 's mivel már az első félére 1836-ban 34. p. f. kiosztatott, most fennmarad még 47. pf. 59 p. xr. — Az igazgató választottság azonban csak 44. p. f. től határozott kiosztatni; a' részvényenkint eső maradék 3 pf. és 59 1/4 p. xr. pedig vagy összesen 202,295 pf. 31 1/4 p. xr. tartalék-alappá fordittatni.

Az ausztriai nemzeti bank igazgatósága számadásiból kitetszik, hogy 1836-iki dec. 31-én elenyészett váltópénzen kívül még 18 millió 169,188 forintnyi maradt keringésben.

Lajbachból írják, hogy jan. 5-én délutáni 4 és fél órakor a' városban, veresfényű légi tűneményt láttak, mellyet tompán hangzó elpattanás követett (l. 4dik számú Társalkodónkat.)

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Madridi levelek következőleg rajzolják Spanyolország mostani helyzetét; Egyéb nem halad itten előre, mint az alkotmány sarktörvényeit illető viták, mellyeket olly futtában végeznek, hogy a' „veto“ tárgyában csak három ellene szólott tagot hallgatának ki. De minek is? Hisz ugy sem vesz bennök részt senki; némmelylek tudatlanság miatt, mert a' politikának ezen mindennapiságot meghaladó intézkedéseit az ó kiskörű láthatárukon túlfektüsznek; mások undorodásból, mert az egész dolgot csupan alkalmi 's ideigleni rendelkezésnek tekintik, mellyet ma-holnap ismét újra kell kezdeni. A' ministerium azonban kétségkül ezt tartja legnyomosb tárgynak

ert minden ellenmondásai dacára is csakugyan beavatkozás leend az ő utolsó szava, melyet Lajos-Fülöpöt remélt megnyerhetni; ha a cortes munkálatiban a mérsék és okosság példányát lesz képes föllátni. Egyébiránt a beavatkozást most sokkal inkább kiáltozzák a pastelerok és pulya lelkűek, mint valaha. Sokan egész meggyőződéssel azt hiszik, hogy a kormány minden katonáslól nem képes azt végbevinni mit 50 ezer francia fegyveres. Ez értelemben azt mondhatni, hogy a spanyol politika egy lépést sem haladt elő Ferdinand halála óta. Zendülési szabályt eleget alkottak, de mindig fonák értelemben használják, és ennél fogva mindig is olly férjfiakat hajhásztak, kik semmi másra nem jők, mint a dolgot elrontani. Most ismét átlátják a személyváltoztatás szükségét sokra nézve; de azért mégsem térnek ki a régi csapásból. Az elbocsátását benyújtott Seoane helyébe Alvarez ócastíliai főkapitány lépend; Arragoniába Quirogát szánták; Valenciába bizonyos Sequerat, ki nem rég csak hadnagy volt. Arragonia és a középponti hadsereg parancsnokságát el kelle venni San-Migueltől, ki egészen megtévelyodott és illy állapotban erőszakot akart elkövetni a házi kisasszonyon Cuençában, hol szálláson vala. Ribero, Alaix és Narvaez tábornokokkal nem tudják mit cselekedjenek. Esparteroval szinte nehéz lesz bánniok; mert vagy fölszabadítandja Bilbao, és ekkor a ministerium kénytelen neki hizelegni; vagy elesik Bilbao, és ekkor el kell tőle a parancsnokságot venni. Legközelebb azt üzenék neki; folyamodjék a legvégső módhoz. De ő azt válaszolá, hogy a csata kimenete bizonytalan és könnyen elhibázható; ennél fogva csak úgy fog ütközetbe bocsátkozni, ha erre egyes parancsa leend. A királyné már megerősíté a ministerium rendkívüli fölhatalmazottságát, nem mervén nyilvános ellenkezésbe szállni a cortessel; mert noha ez alkalommal az ő részén lett volna is a nép, a ministeriummal mégis össze kellett volna tűznie, és csekély érintésben levén a néppel és katonasággal, nem tudhatá, mellyikre támaszkodhatik biztosabban. Különb meg nem egyezésének okául igen alaposan adhatá azon körülményt, hogy az illy kényes tárgyakról a cortesnek előbb a statustanáccsal kell értekezni, melly azonban jelenleg hiányzik. Eddig még csak néhány külön nemzetbeli ideget fogtak el, de csupán pillanatnyi időre, és miután irományait megvizsgálák, ismét szabadon bocsáták. A ministerium egyébiránt e tárgyra nézve önmagával sincs egyetértésben. Némelylek tüstint gyakorlatba kívánják venni az újon fölhatalmazást; más rész azonban nem akar ennek visszaható erőt tulajdonítani. A tartományokban majd mindenütt rosallják a cortes leageségét és a ministeriumnak engedett hatalmat Valenciáról és Andalusia egy részéről legalább tetteleg is bebizonyult. Mondják, azt is, hogy Serrano (cataloniai ideiglenes főkapitány, mint Mina segéde) tartománytanácsot alakított, minden tartomány-küldöttségül és fegyverzési juntátul egyegy tagot híván magához. Híre van, hogy őt valódi főkapitánnyá akarják tenni. Egyébiránt Cataloniában is vannak függelenségről tulajdosságon álmadozók, elannyira, hogy már a levéltárak fölkutatásához is fogtak, annak kinyomozása végett: kik sarjadékai a régi barcelonai grófoknak; és illyennek egy Barcelona közelében élő gazdag magányos embert jelöltek ki. Ez különben csak azt tanúsítja, hogy a tartományi szellemnek nem elnyomatásán, hanem jól irányzásán kell ügykezni; mert annak fölbredése és gyarapodása a dolgok természetében fekszik; és ha jó irányt nem kap, nem kell csudálkozni az abból szármaló balgaságokon; mert az ismét csak természetes következmény.

Barcelonai levelek szerint, kénytelenek voltak a törvényhatóságok, rendfőntartás végett, a tükös pártok garázdálkodási ellen, kik magokat a „nagy szövetség testvéreinek“ nevezik, szigorú rendszabályokat tenni. A szerencsétlenség, ugymond egy levelező, mellyet az anarchisták készítenek, nincs messze; perczről perczre várhatni beköszöntését; egy hétben kétszer már valóban csudakép menekettünk csak meg tőle. Az emberjogok társasága, két vagy három politikai vétség miatt elítelt francia szökevénybujtogatására gyamolítva a városi úszóság és fegyverzési junta több tagjátul, és saragossai, valenciai, palmai és mahoni barátai és tagtársaik hozzájárultával megesküdt, hogy e négy tartományt zendülésre izgatandja, és a 93ki országlást idézendő elő. — Alaptételeit és szándékait nyilvánosan fölraggatott és a nép közt nyomatva kiosztott fölszólitásban is hirdeté. Dec. 16-án 17-re virradókor akará megkezdeni tervei valóítását. Előleg is mindegy 50 aristokratát szándékozott megfojtani és a pyrenaei republicát kikiáltani. A főczimborák először önkényt lemondtak a mérenyről; de pártjok olly hévvel úzte a dolgot, hogy néhány nappal később majd ismét kitört a láng. Egy jutalomjátéknak kell vala erre alkalmat nyújtani. A színház egészen tömve volt. Minden előbbkelő megjelent. Mire az anarchisták a néptömeg közé vegyültek melly minden kijárást elfoglalt. A Rambla (köz-sétány, promenade) csak hamar telve lön párthiveikkel, kik rémítő ordítózással jelenték meg egyezéseket abban, hogy a színház gyujtassék föl. Szerencsére jókor érkezett meg a hely színére a nemzeti örlovasság, és szétriasztá e lázangó gyüleveszt. Mi történik a legközelebb napokban; nem tudhatni. Annyi való, hogy olly városban, hol 30 ezer kenyértelen munkás van, mellynek hatóságai csak névben léteznek és karbeli erővel általában nem bírnak, hol a lázadás minden pillanatban kiüthet, és honnan e miatt a legtiszteltebb polgárok kibujdostak; hol a zendülés szelleme tanyáz; nem is igen várhatni rosznál egyebet.

Valenciában m. hónap 12-kén nevezetes forrongás volt a város háznál. A katonáskodás végett sorshuzásra összegyűlt fiatalság emelt törökkel vevé üzöbe a tisztviselőséget, és miután azt az épületből kikergette, a jegyzőkönyveket pedig elrombolta, minden kéremés nélkül szétoszlott.

Decemb. 29-iki tudósítások szerint kettős sikeretlen megtámadás után csakugyan sikerült Esparteronak Villareal és Eguia seregeit hátrálasra bírni, és elszánt véres ütközet után dec. 25-kén reggel a majd végínségre jutott Bilbaoba nyomolni. Az ellenség mintegy ezer katonát és több álgjut veszített.

Bilbao ostrom-aluli fölszabadulta körülményit így adják elő a hírlapok: A két ellenséges tábor már dec. 20-kán szemközt állott egymással, de a ros idő vesztegelni kinszeríté. Napközben megkérdezték Espartero jelek által Bilbao parancsnokát az iránt: meddig fogja még magát védelmezhetni, és azt nyere válaszul, hogy 48 óránál tovább semmikép sem. Espartero azonban mégis csak 24-én lön rendeléseket az ellenség megtámadására, és 25-én reggel fuvatott indulót. Katonái lelkesedéssel nyomultak ütközetre. Elszánt bátorsággal támadák meg a carlosiakat, először lödözéssel, azután szegszett szuronyokkal, és csak hamar sikerült nekik egy álgjutelepet elfoglalni és magoknak erős állást szerzeni. Némelyle helyen rövid ideig tartott az ütközet, másutt kemény és pusztító volt; mielőtt azonban alkonyult, már visszavonultak a carlosiak, és védhalmak között 600 holtat és sebesültet, 300 foglyot és 25 álgjut valának kénytelenek hagyni. Midőn a királyné seregei a megszabadult Bilbaoba nyomultak, a legnagyobb állapotban lelék a várost és őrségét. A carlosi bombák és gránatok rombolatnak mindenütt iszonyatos jelenségei valának; sanyargás és éhség főszekezt minden arczon. Kevés idő múlva meg lett volna fosztva a ben levő nép minden táplálékul és lőszerül és így kénytelen meghódolni. Már több nap óta csak félalafa élelmet kaptak a lakosok. — D. Carlos hírtelen elhagyá megverett táborát a nélkül, hogy valaki tudná, hova ment. — Villareal következő tudósítást intéze galdacanoi táborhelyéről dec. 25 d. Carlos egyetemies ministeréhez Errohoz: Tegnap volt az ellenség állásának megtámadására kitűzött nap; seregink hajnal előtt megindulának, de csak hamar megállapodni kényteté egy iszonyu vihar. A hó igen föláztatá a földet, és járhatlanokká tve az utakat. Még is visszavertük a jobb szárnyat megtámadott ellenséges guerillákat. Álgjuik a luchanai hid ellen voltak irányozva; lövéseiket viszonzák miéink; de négy óra tájon olly sűrű köd ereszkedett, hogy mind két részről végét szakasztók a tüzelésnek. De az ellenség hasznára fordítá e szünetet; minden hajójok fölevezett a folyamon, egész a luchanai hid ivéig. Az első álgjutelepre ütöttek, mellyet azonban csak szörnyü konczzoltatásuk után foglalhattak el; saját embereiknek holt testhalmait kelle utat nyitniok; de e pillanatban ujra megerősíttem az állást három alavai zászlóaljjal. Ninesenek szavaim ez inséges éj borzasztóságit fösztetni. Puska és álgjülvések váltogaták egymást, és cikáztak minden irányban. A Cabras és Ariaga halmokra följutott ellenséget háromszor üzték vissza harczosink föltűzött szuronyokkal, úgy, hogy az fegyvereket és foglyokat is hagyta kezeik közt. A vakítólag fejér havon mindenütt csonka holt tetem és folyamanként omlott vér valalátható. Méltóságod szerezhet magának némileg fogalmat az iszonyu mérszárlatrul, ha meggondolja, hogy 14 óra elfolyásaig minden lépésnyi föld bírását kétesse tettük. Miután a tüzelést megszünteték: jó rendben visszavonulánk; de némelyle álgjutelepek löszerei az ellenség kezei közt maradtak. (Alá-íva) „Bruno de Villareal.“ Dec. 26-án ismét intézett Errohoz egy tudósítást, mellyben igéri, hogy legközelebb számba veendő veszteségit, és arrul a fő ministeri szigorú pontossággal tudósítandja; azt azonban előleg is jelentheti, hogy annak száma nem nagy, legalább, ugymond, az ellenségithez képest nem, melly a győzdelmet szerfölött nagy áron vásárolta meg. De ezal alkalmasint csak hű kecsgetések, és legfőlebb Villareal önméltóságára mondatvak. Jauregu tábornoknak St. Sebastianbul dec. 29-ül költ tudósítása szerint a christinok vesztesége holtak és sebesültekben csak 800 szárra megy; a carlosiaké pedig mintegy 1000-re, kik közül e fölött még 850-t fogtak el és vittek Bilbaoba dec. 27-kén. E győzelmét a királpártiaknak igen nagy mértékben mozdíták elő az angol tengerészek, különösen pedig Wilde ezredes. Ez ellenzé ugyanis Esparteronak Valmasadába szándéklott visszavonulát, és oda igéré legénységét a luchanai hid-elfoglalásra, mi által a carlosi sereg közé berontás igen könnyítették, és egy st. sebastiani levél szerint, valóban angolok támadták meg az ellenséget legelőszer.

A kormány d. Carlos jószággal kezdé-meg az elkobzott vagyonokat áruba bocsátani. Vevő tüstint elég találkozik, és az eladott javakból 2 millió real jött be. Azon nagy számu harangot és egyéb ingóságot pedig, mellyet ugyan a madridi kormány parancsára az egyházak és klastromoktul elszedtek, egy angol hajón Marsellebe szállították eladás végett. E spanyol zsákmány, ugymond a France, melly 93 harangbul és nagy mennyiségü egyéb eszközöl áll, valódi gazdagság-forrás a lözsérkedőkre nézve. Azonban még nem bizonyos, valljon összeolvasztottan vagy magok épségében fognak e eladatni.

Az Alaix vezérlette hadosztályok tábornokához ra aszkodását andalusiai levelek szerint azon körülményöl kell magyarázni, hogy fenyítéket alig gyakorolván fegyveresi közt, nem csak a lomhaságot hanem a dulást és rablást is megengedé nekik; mi által ezek annyi ezüst pénzt gyűjtöttek, hogy az aranynak latját 25 piasterrel, sőt drágábban is fizették. Vezérjök tudósításában nem volt ugyan említés arrul, hogy Alcaudetenél Gomeztul pénzt is vett el; valószínűvé teszi azonban ezt katonáinak pénzbeli duskodása.

FRANCZIAORSZÁG.

Uj eszt. napján a király elfogadá a diplomatai kar, a ministerek, pair és követház nagy küldöttségei, a status-tanács, Ca-

tiószék, 's egyéb törvényszékek, a' hely-, 's egyéb hatóságok szerencse-kívánatit. Apponyi gróf, ausztriai követ, ez alkalommal a' diplomatai test nevében szép beszédet tartott a' királyhoz, mellyben örömet jelenté ki a' gondviselésnek imént tapasztalt ótatmán, a' gyilkos megtámadások ellen. Egyszersmind örömmel említé, hogy a' király közmunkálata által Europa a' béke élvezetében még inkább megerősült. Végzetül a' diplomatai test ohajtásit fejezé ki a' király 's családja boldogsága iránt. A' király e' beszédre nyomban felelt, érzékeny kifejezésekben megköszönvén a' diplomatai test kívánatit, 's kettős örömet jelentvén azon, hogy mindnyájokat maga körül láthatja. Az új hadküldés Constantine ellen, párisi lapok szerint april 15én fog Bonából elmenni, 's 12 ezer emberből állani. E' végre ismét 9000 főnyi sereg fog újra Afrikába küldetni.

Azon beszédben, melyet Dupin ujesztendő napján a' királynak a' követház nevében mondott, igen érdekes helyeket olvashatni. Többek közt így szólt: „Mi országunknak nagyságot, békét 's anyagi érdekei haladását ohajtjuk, mellyek gazdagságát teszik, de egyszersmind az emberi társaságok erkölcsi szükségéi kielégítését is, mika' nemzetek hatalmát 's méltóságát alkotják: jó népoktatást, erkölcsiséget az ügyekben, becsületet mindenütt, francia becsületet! 's e' köteleességek teljesítése következtében a' tettek öszhangzását a' tanokkal 's esküvel, mi igazi eleme a' felvilágult nyilvános véleménynek, melly erős fölbuzdítani a' jóra, 's hatalmas a' gonosz szellemét azon mindenk számára szerzett bizonyosság által levérni, hogy schol hozzá ragaszkodást nem találанд. Bár fölséged kormányja hosszú évekig tartana! Mi a' világ nyugalmaért 's Franciaország boldogságaért kívánjuk azt, 's még hozzá kell tennem, jeles királynénk szerencséjeért is, linek fölsége valóban nem szorult arra, hogy fájdalom által még inkább magasítottassék; ifju hginknek 's vitéz hű sereginknek ohajtunk mindenütt nemes sükert, hol a' haza jól értett érdeke szolgálataikat kívánandja, melly mellett a' becsületesen szerzett győzedelem, szoros fenyték által készítve, az igazgatás feddhellensége által támogatatik. Sire! jó törvényszolgáltatás első feltéte minden jó kormánynak. A' bírói ítéletek jogtalansága, vagy a' vétkesek büntetlensége leghatásos oka az erkölcsi romlásnak. Mi tehát a' hatóságoknak, mint mindenkor, becsületességet, tudományt és a' szükséges lelki és karakteri erőt ohajtunk, hogy a' törvény kívánatit pontosan, részrehajlatlanul 's mindenkére nézve egyenlően teljesítsék. 's a' t.

A' követház dec. 30kán megválasztá azon biztosság tagjait, melly a' válasz-felírás javaslatát a' kir. megnyitó beszédre készítendő. A' Charte de 1830, mint a' mostani ministerium hivatalos lapja 's a' Jour. de Paris, mint a' volt ministerium újsága e' biztossági tagok megválasztásánál bizonyított szavazatból számításokat csinálgatnak, hogy a' ministerium jövendő többségét kivessék. E' többség mind a' két lap hiedelme szerint 55 — 56 leend. —

A' parisi lapok a' Meunier ellen intézendő pör fölkészítése haladásáról semmi újat nem igen közöltek, jan. 1eig; annyit azonban gyanítanak, hogy a' gonosztévő részint természeti ostobaságánál, részint rokonai rábeszélése által, felfödözéseket fog tenni. A' statushatalom főleg azt akarja kisütni, hogy Meunier titkos 's vétkes társaságokkal vala kapcsolatban, 's úgy intézi minden nyomozásit, hogy valami hasonlót mutathasson meg. Annyi azonban bizonyos, de meg is jövendülték, hogy az egyesületek ellen hozott törvények óta a' republicanus társaságok a' rendőrség minden szemfülességét egyesü ki tudták kerülni, 's úgy hiszik, hogy csöndesen 's messze ágazó munkásságban terjedelmes kapcsolatokhoz bírtak júni. Azonban úgy beszélnek, a' kormány tudja mind azon eselszövény titkát, mellyek Lajos Fülöp életére 's a' Franciaországban most uralkodó rend felforgatására céloznak. De az sem szenvedne ezen állításnál fogva kétséget, hogy e' merények intéző vezére magasb körbeli.

A' Parisban lakó angolok és éjszak-amerikaiak dec. 30án gyűlést tartottak, mellyben örvendő felírást szavaztak Lajos Fülöpnek élete ismétli szerencsés megtartásáért. A' felírás Galignani Messengere hivatalában van a' végre kitéve, hogy a' ki magát aláírni akarja, azt oltan megtehesse, —

Az afrikai szolgálatra az önkéntesek olly számosan jelentkeznek, hogy bajos leszen majd a' választás közülök. A' helyett, hogy minden csapatból 10 legény kívánkozott volna, gyakran az egész osztály előállott. Mondják, Toulonban Massieu de Clerval admiral alatt négy vonal-hajó, két fregat, hat rak-és szállítvány korvette, két brigg 's két gőzhajó készül a' francia seregnek Afrikába segédelmet szállítani. — Egy kir. rendelés 7,510,000 frankot rendel ki a' hadministerium osztálya számára, mint rendkívüli hitelt, mellyből 5 milliót az afrikai seregre szándék fordítani.

Dec. 30án a' Siècle-és Courier français ellenzéki lapokat (és pedig a' Courier fr. a' juliusi revolutio óta legelőször) lefoglalták azon vád miatt, hogy gánecsoklásait a' kormány tettei miatt a' király személyére is kiterjeszték. —

A' strassburgi helyhatóság a' koczkajátékokat álorczás táncmulatságokban 's más egyéb nyilvános helyeken eltűntotta. — Parisban jan. 9én ismét útutazásra készültek az óriás léghajón. A' csolnakban egy hely ára 600 frank férfi és 300 frank asszonyág számára. Már négy hely van elfoglalva. A' légutazás nemcsak képeletben, mi-ben számos röpülgetni szeret, hanem valódiilag tán később nálunk is divatba jöhet a' nem szédülékeny agyuaknál 's bátor szívűeknél.

A N G L I A.

Egy lakoma, melly nem rég Northamptonben Peack urnak, mint első reformernek Northampton lordmajorjává megválasztása 's beiktatása tiszteletére adatott, Spencer gróf, előbb Allhorp lord,

Melbourne 's valamennyi minister egészségére köszönté el áldomás-poharat 's dicsérte őket, hogy régi elveikhez hívek 's a' javítást mindenben előmozdíták. Részéről ígéré, hogy míg a' ministerek a' javítások barátjai maradnak, addig kész lesz őket támogatni. E' történet megczáfolja a' fory hírlapok azon állítását mintha Spencer gróf a' ministeriumtól elvonult volna azon okbul, mivel messze mentek; mert a' gróf beszéde folytatában egyenesen nyilvánította, hogy a' ministerek épen nem mentek messze, hanem a' meddig illett. — A' Dublin-Register szerint Dublinban dec 17én, bizonyos számú orangisták, nagyrészt tanulók a' dublini egyetemnél, Mulgrave lordot, Irland lordhelytartóját loszontani akarták a' színházban, minthogy midőn páholyába lépett: Cumberland hgnek, a' „dublini dicséretes testületnek“ Roden lordnak, Lyndhurst lordnak 's Irland orangeférfijainak éljeneket rivadoztak; de a' földsziniközönség boszankodva robbant föl, 's a' Trinity-collegium fatalsága hangos lármáját elnyomta harsány tetszéskiáltásával Mulgrave lord részire. A' ns. lord néhány perczig állva maradt, 's megköszönte a' közönség ezen élénk részvétét. A' nagyreményű fiatalág ugyan még ismétlé orangistai zajongásit, de mindenkor hasonló fonák sükerrel, Mulgrave lord pedig csak szánakodólag mosolyga rájuk. — Macculloch új statistikája szerint Nagybritannia 's Irland egész népsége folyó év majusában 26,371,000 főnyivolt, a' csatornai szigetek lakosival pedig 26,500,000nyi 's így Nagybritannia, Orosz-, Franciaország és Ausztria után a' legnépesh status Európában (ázsiai 's egyéb birtokait számálva pedig a' chinai birodalom után legnépesebb a' világon).

O'Connell ellen, mint említettük, a' radicalok kiáltozni kezdenek, 's azt vetik szemére, hogy azért ellenzi a' szegényi törvények behozatalát Irlandba, mert az által könnyítettén némileg a' szegények sorsa, ő nem igen izgathatná többé föl őket; a' józanabbak azonban védelmezik őt. London-Mercury még azt is mondja hogy O'Connell épen nem jeles fő, épen nem nyomos szónok 's még csak nem is széles ismereteket bíró férfi 's a' t — Készületek tételnek nagy lakomára, mellyet a' reformerek a' parlament-megnyitás előtt január 25én Londonban tartani akarnak. —

A' keletindiai toke-tulajdonosok ülést tartván abban két javaslatot fogadtak el, egyiket mellynél fogva John Campbellnek az egykori követnek a' persa udvarnál 4000ft sterling évdíj ajánlatik, másikat pedig, mellynél fogva rendszabályok tételnek a' bálványozás kiirtására a' keletindiai angol birtokban. — Shiel az irlandi nemzeti egyesületben javaslatba hozá, hogy halasszák el a' szegényi törvény kérdését mintegy három hétre 's ne gyöngítsék egymás erejét elvont státuszgazdasági vitásokkal; különben a' szabadelnűek a' toryk törébe esnek, kik épen azért vitájkák a' szegényi törvény szükségét Irlandban, hogy az irlandi nép figyelmét nagyobb tárgyaktól elvonják, (mellyeket pedig szünet nélkül vizsga 's kém szemmel kell tartani) ugy-mint az irlandi hatóság-és egyház-javítástól, mellyektől függ az ország sorsa. —

A' londoni lapok azon lakomáról már előre szólalkoznak, mellyet Glasgow conservatív lakosai R. Peelnek lord-rectori hivatalába ünnepélyes beiktatásakor adni szándékoznak. — Glasgow tanácsában egy conservatív tag azt javasla: tisztelnék meg R. Peelt ez alkalommal várospolgársági joggal; de Douglas egy másik tag, előadván, mikép R. Peel partja mindig ellenzé a' hatóságjavítást, mellynek köszöni a' mostani tanács létét, oda birta intézni a' dolgot, hogy R. Peeltől a' polgársági jog 19 szóval 12 ellen megtagadtatott.

Angliában, hol sokáig gúnyolva veték meg a' répaczukrot, 's belőle mindenféle csufos torzképeket csináltak, most, mióta a' gyarmati cukrot a' répaczukor felrugaszkodott gyártása fenyegetni kezdi, az emberek máskép gondolkodnak. Nem rég a' londoni piacon répaczukrot árultak, melly angol répából Angliában készült.

A' londoni posta dec. 29ról csak ujeszt. napján érkezhett meg Párisba; a' 30iki posta, mellynek e' napon kellett volna megjőnie, elmaradt. Azonban Angliában magában is elmaradoztak a' posták, és pedig főleg London és a' tartományok közt, mit a' nagy hófúvatok okoztak.

Mind nyugati mind éjszaki Angliában tömérdek hó esett; a' brightoni postavezérlőt holtan lelték a' fuvatagban, a' posta-nyaláb pedig elveszett. A' glasgowi posta-vezérlő beszéli, hogy az országuton számos kocsi akadt, mellyek a' nagy hótorlatokban majd majd elsüllyedtek. E' különös téli időjárás Angliában, hol a' telek igen enyhék szoktak lenni, annál szembeszökőbb, mivel ott hó is nagy ritkaság. — A' Courierban következőt olvashatni: „Örömmel jelentjük, hogy kormányunk Szerviába kereskedési consult nevezett ki. E' fontos hivatal Hodges ezredesre bízott, ki szép észtehetségű, becsületes és szilárd characterű; e' fölött módja 's viselete igen barátságos, úgy hogy személyes sajátságai nagyon alkalmas-sá teszik őt azon tisztí helyre. A' Courier azonban nem mondja, mikor fog oda megindulni. —

A' legújabb londoni lapok teljesek hosszú és szomorú részleteivel a' már általunk is említett hallatlan hóföregteteknek. Számos posta meg nem érkezhett a' fővárosba, valamint azon posták közül is, mellyek Londonból kiindultak, számos visszatért, mivel a' magas 's átgázolhatatlan hófúvatag-lepte országutakon tovább nem haladhattak. Brightonben karácson másod napján két embert fagyva lelték; Lewesben dec. 26án délben iszonyu hóhalom (lavina) omlott le Cliffe-Hill meredek hajlatáról az alatta fekvő városrésze 's bezúván a' födeleket őt házat végkép elrontott, és szerencsétlen lakosít eltemette. Az omló hóhalom dörgésére ezernyi ember futott a' szerencsétlenség színhelyére, 's ki csak kapához 's egyéb szerszámhoz fogha-

tott, munkához látott, hogy a' szegény elborítottakat minél előbb kiáshassák. Bizonyos Robinson asszony gyermekét szorítva melléhez, holtan ásatott ki. A' szegény a' fenyegető veszélykor elfutott, de a' kétségbeeső anyai szeretettől üzve visszament a' házába, hogy többi gyermekét megmentse, 's a' hómladvány ekkor az egész családot eltemette. Egy Taylor nevű asszonyt ugyan elevenen vontak ki, de kéllik felgyógyulását. De legidősb leányát és öt ifjabb gyermekét szerencsésen kiásták. A' nagy zavarban nem tudták: mennyi ember lehet még elborítva. Még folyvást áskálták a' hírnöknek onnan elindultakor is. Wellington is pórul járt. Ő 27én Marlboroughból négy lovas utikocsin előszárguló csatlósokkal (Vorreiter) Beaufort hg mezei lakára indult menyekzőre, de Marlborough és Babington közt egy búzaföldön megakadt. Szerencsére az országúti fővígyázó nem messze volt onnan 's azonnal egy sereg munkást hozott, kik a' hget e' földön végig az igazi országútra vonák. Négy francia posta dec. 29én negyedél órákor ért Londonba Doverből, 's a' Londonból Franciaországba szánt postatáska (levélnyaláb) ez előtti este gőzhajón küldetett el a' Tamsén. Még nem foghatni, miért nem jutottak előbb e' gondolatra. Egy hírnök, ki sz. Pétervárból Hamburgon által érkezett Londonba 27én, olyannak rajzolta utazását, minőt még soha sem tapasztalt. A' dec 24iki posta késő megérkezte tárgyában a' boulogne-sur-meri postatiszt azt írta a' párisi főpostamesterhez, hogy azon rakhajó kapitánya vallomása szerint, mely a' 26 és 27. londoni levélnyalábot hozta, azon posta mely 24én Londonból a' szárazon kiindult, London és Dover közt nem mehetett tovább, mert az országutat hófúvatok boríták el egészen 's hogy útat lehessen nyitni, harminczkét lányi hótorladékot kelle keresztül ásní. — A' gőzrakhajók ellenkező szelek miatt Calaisba nem futhattak, hanem kénytelenek voltak Boulogne felé venni útjukat. —

Az angol vasutakon jelenleg gőzszipokkal (steam-whistles) vannak ellátva a' gőzkocsik, melyeknek saját fűtőgőz hangja a' szemközti jövőket köd vagy sötétség idején eleve megintí.

O L A S Z O R S Z Á G.

A' schweizi olasz szélekről dec. 21kéről bizonyosnak írják, hogy a' kereskedési összekötés Spanyolország és Szardínia közt félben szakadt, legalább a' madridi kormány oly rendszabályokat tett, melyek, úgy szólván, megtiltják a' szardíniai hajóknak spanyol révekbe szállását. E' körülmény teljes meghasonlásra is vezethet a' madridi és turini udvar között; Genuában legalább nagy a' zaj 's visszatörést kívánnak. Eddig azonban, mint mondják, magasb politikaiteknél fogva, a' kormány nem szánhatta el erre magát. Az olasz levelező hiedelmeként a' spanyol kormány nem önszántából, hanem az angol kormány unszolására tevő az említett rendszabályt. —

Romából dec. 22ről írják, hogy XVI Gergely pápa saját kezű irományt bocsátott ki, melyben a' közel rokonságok 's atyafiságok közt kötetni szokott házasságokra megkivánt engedelem-adást igen megnehezíté; ennek oka, mivel az adadni szokott engedelem által kivált az alacsony rendűek közt, hol az együttélés és társalkodás kevésb tartózkodással jár, a' remélhető engedelem által könnyen erkölcselenségre vetemülhetnek az emberek, annyival is inkább, mint hogy az engedelem-kérés egyik fő oka mindig, vagy gyakran a' már elkövetett vétség volt. —

S C H W E I Z.

A' schweizi szélekről az Allg. Ztgban írják, hogy ujeszt. napján a' frigy-v. szövetségi szekrény, a' schweizi (köz egyesületi) levéltár, 's egyszermind a' kancellár és statusirnok csöndesen elköltöztek Bernből, úgy hogy most már Luzern a' főhely ismét két évre. Vannak kik kéllik, hogy Luzern a' foglyok ügyét jobban vagy csak úgy is fogná vinni, mint Bern, mert még inkább hajlik a' tulságokhoz. — Hogy Schwyz a' végzéssel nem sokat gondol, nem veszélyes; de Waadt is elvetette azt, 's a' radicalok föl kezdenek ijedelmeükből ocsódni. Szóval: az előbbi tánczot újra megkezdhetik 's a' politikai menekvők egy részét még mindegyre szivelik 's ezek közt kivált Rauschenplattot és Mazziní.

Schweizi lapok azt írják Zürichből, hogy a' selyem ára hirtelen leszállott, 's azzal fenyegetőzik, hogy még lejjebb csökkenend, mit azon körülménynek tulajdonítanak, hogy még mindig igen nagy mennyiségű gyártatlan selyem fekszik halmazon a' raktárakban. A' gyártók helyzete annyival aggasztóbb, mivel nem csak nem történnek új munka-rendelések, sőt még több kereskedő a' megrendelt árut is a' gyártó nyakán hagyja. —

D A N I A.

Berlini lapok Koppenhágából jan. 3ról azt jelentik, hogy a' király nagyon rosszul lett. A' C. Fenger dr. a' király személyes orvosa által a' palotából kiadott hírlemények aggodalmat gerjeszthetnek. A' lapok következőleg adják azokat jan. 2ről: „Ő fölsége a' közelebb éjjel jobban aludt, mint a' multban; a' köhögés nem oly erőszakos, a' láz nem oly heves, mint eddig, 's ő föls. testi erőre nézve jobban látszik lenni.“ — jan. 3án: „Ő föls. a' mult éjjel két órát nyugottan aludt, de az éj többi részét köhögés háborítá; a' láz nem szűnt; az étvágy igen gyöngye, de még sem maradt el egészen.“ — A' betegség azonban nincs megnevezve.

N É M E T O R S Z Á G.

Münchenből jan. 4ről írják, hogy a' Lajos-csatorna óriás léptekkel halad előre. A' munkások egészségi állapotja igen jeles. Az ásási munkák az otáringi völgyben, azután Neumarkt, Nürnberg,

Erlangen és Bamberg mellett meglepő előhaladást mutatnak. Némelly ponton csak nem rég is 500—1000 ember dolgozott, mi természetesen igen gyorsítá a' munkát. A' legközelebb napokban a' föld-kihányási munkák az újabb csatorna-részekben nyilvános árverésre fognak bocsátlatni, úgy, hogy jövő nyáron valamennyi földmunka ki lesz már adva. A' művészeti munkák nagy része iránt is meg vannak már több ponton az előkészületek 's azok egy része is munkába jut már a' jövő tavaszon. Az alapvetés, vízépítészeti ragasz vagy vakolat (Mörtel) és kavics által fog igen nagy kiterjedésben megtörténni. Ezen eleinte lágy ragasz v. tömeg a' fenék egyenetlenségeihez simulván a' víz alatt, időközben úgy megkeményül, hogy szikla gyanánt szolgál. A' lesúlyesztés vízzel töltött építészeti gödrökben történni; 's miután megkeményült, a' források felbuzongásátökéletesen gátolja, de a' vízmerítést is szükségtelemné teszi, mely munka sok időbe 's fáradságba szokott kerülni.

Oertel a' vízzel gyógyító híres orvos, Ansbachból az orvosok meghívására csakugyan megjelent Münchenben azon állítását védelmezni, hogy a' cholera hidegvízzel is gyógyíthatni. Oertel az egybegyűlt orvosok előtt oly velős beszédet tartott az általa ajánlott gyógyszer (fris kutvíz) erejéről, hogy azzal valóban hódított; habár nem merik is alkalmazni a' hidegvíz gőrcsmirigy-orvosszerű. Ő erős vaskos 72 éves korával önmagát hozta föl például a' fris víz hathatóságáról és befolyásáról az egészségre. Mi természetesen kézzel fogható argumentum.

A M E R I K A.

A' berlini Haudei és Speneri lap következő részleteket közöl Van-Buren, az egyesült státusok imént megválasztott elnöke életéből: Van-Buren Márton 1782 dec. 5én született, Columbia megyében Ujyork státusban. Szülei Hollandiából származtak, 's a' legelőbbkelő hollandi kiköltözött családok közé tartoztak. Szülei korán elhaltak, atyja 1814ben, anyja pedig 1818ban. Van-Buren már korán jeles észtehetséget árukt el; azért is családja őt ügyvédi pályára szánta. Ő mint Angliában is szokás, korosb ügyészknél végezte tanulási pályáját 's már 1803ban nov. ügyész lett a' columbiai megye főtörvényszékénél; 1807ben pedig mint tanácsos alkalmaztaték ugyane' törvényszékénél. Helyzeténél 's érzelminél fogva a' foederalisták ellensége, 's határozottan a' republicai párt barátja lévén, a' megye gazdag családi már elejétől fogva gátlák őt előmenetében. Azonban észtehetsége győzedelmeskedett mind ez akadályon. 1809ben Hudsonba költözött, 's ott 10 évig a' leghíresb ügyvéddel versenypályára lépett. 1815ben Ujyork státus főügyészévé nevezetett, 's ekkor Albanyba jöve lakni. Itt résztint könnyű előadásával, résztint szorgalmas készütségével kitűnő férfiak figyelmét magára vona. 1816ban ismét megválasztott Ujyork tanácsába, 's abban maradt 1820ig, mikor törvényszerző szolgálat-ideje megszűnt. Ez idő óta kezdődik híressége, mint státusférfi, mivel ekkor már, mint Witt Clinton egyenes ellensége, lépett föl, ki a' demokratai párt várákozásinak épen nem felelt meg. 1821ben a' congressus tanácsába lépett 's 1827ben ujlag megválasztott. Már az első ülés végén nevet szerze magának 's azóta minden évben nőltén nőtt folyvási híre. Nagy ügyességét a' vitásokban közönségesen elismérték 's főleg nagy nevet szerze magának két törvénye által, melyek közül egyik az adósság miatti elfogatást eltörle, másik pedig a' zendülés idejéből elmaradt tiszték 's katonákról gondoskodást tárgyazá. 1824ben az elnökválasztáskor Crawford urat támogató, mert azt hitte, hogy ő inkább közelitend Jefferson politikájához, mint a' többi jelölt. Miután azonban a' választás Adams urra esett, oly igen nemesen viselte magát, hogy barátinak azt javasla: ne akadályozzák őt útjában. Ekkor Van-Buren a' republicanusok sürgető kívánatára Ujyork státus megürült kormányzó hivatalára jelöltül lépett föl, 's megis választott, de épen azért kénytelen volt a' congressus tanácsából kilépni 1829 jan. Itt azonban nem soká maradt, mivel mártz. 12én statustitoknokká választatott meg. Hivatalát nagy ügyességgel vitte, 's azért is Jackson nem örömetadá helybenhagyását, midőn Van-Buren 1831ben hivatalából kilépett. E' történetet még mindig némi titok-fátyol fedi. Ekkor Jackson őt Londonba követül nevezte ki, hol igen fontos ügyek forgottak fen, de ezen kinevezést a' tanács, mellynek azt helyben kelle hagynia, félre veté. Van-Burent ennek következtében hazájába visszahítták, miután Londonba érkezvén ott az udvartól igen fényesen fogadtatott. A' félre vetést J. C. Calhoun alelnök elhatározó szózata okozta. Azon körülmény azonban, hogy alelnökül annak helyébe megválasztott, ki őt félre veté, tanusítá, melly igen voltak mellette; 's végre mivel Jackson helyébe elnöknek is megválasztatott, új bizonyosága, hogy Amerikában Van-Buren elveinek hódolnak. Nagy nyíltság 's ügyesség, összekötve jeles mérsékkel, valamint szilárd rendülhetlen maradása az egyszer elfogadott elvek mellett fővonalmi Van-Buren karakterének 's ennek az volt következése, hogy még politikai ellenei közül is sokan személyes baráti. Még a' nagy izgás idejében sem tagadhaták meg tőle a' tiszteletet, kik ismerték. —

Sz. Ilona szigetéről panaszképen írják, hogy az ottani gyarmatot, mióta est a' keletindiai társaság a' kormánynak áltadá, az csekély figyelemre méltatja. Napoleon lakháza Longwoodban egészen összeomlott; 's azon telket, melly Napoleon kedvenc sátahelye környékén fekszik, a' kormány haszonbórlőknek engedte által.

PÉNZKELET Bécs, január 13án 5 pCentes státusköt. 104 1/3; — 4 pCentes 99 13/16; — 3 pCentes 75 15/32; — 1821ki 500 frtos kölcsön 801 1/2; — bankrézv. 1373 1/4.

GABONAAR: Pesten jan. 17dik. — Kétszeres 66 2/3 Ross 53 1/3. 50 — Árpa 53 1/3. — Zab 40, 38 2/3 20 2/3. — Köles 73 1/3 — Kukorica 90 1/3 80